

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวาริ (นิพัทธ์ธรรมารณอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2
Development Student Quality Model for National Achievement of Banhongwari (Nipattamaporn Uphatham) School Under the Sisaket Primary Educational Service Area Office 2

รสนสมพร มะโนรัตน์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาและสังเคราะห์องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 3) สร้างและพัฒนาแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวาริ (นิพัทธ์ธรรมารณอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 และ 4) ทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวาริ(นิพัทธ์ธรรมารณอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะตามความมุ่งหมายของการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ มี 6 องค์ประกอบ คือ 1) การ ศึกษา และกำหนดความต้องการการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) การวางแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) การพัฒนาครูและบุคลากร 4) การสร้างทีมงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5) การจัดการเรียนการสอน และ 6) การกำกับ ติดตามและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งมีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด องค์ประกอบที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การกำกับ ติดตามและประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3. รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวาริ (นิพัทธ์ธรรมารณอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 คือ รูปแบบ 4T Model ประกอบด้วย T1 (Target) การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน T2 (Training) การพัฒนาครูและบุคลากร เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน T3 (Teaching) การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ T4 (Test) การตรวจสอบเพื่อปรับปรุงกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งรูปแบบมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการใช้รูปแบบ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (National Test : NT) และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (Ordinary National Education Test : O-NET) ปีการศึกษา 2559 โดยรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ

Abstract

The purpose of this research was to 1) a study of development student quality components. 2) a study of present and desirable conditions of development student quality for national achievement of school under the Sisaket Primary Educational Service Area Office 2. 3) construction and development model. and 4) trial and a study of results in implementing the development student quality model for national achievement of Banhongwari (Nipattamaporn Uphatham) school under the Sisaket Primary Educational Service Area Office 2. methodology was divided into 4 phases as purpose research.

* ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองวาริ (นิพัทธ์ธรรมารณอุปถัมภ์) อำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ

Results of the study revealed the following :

1. development student quality components for national achievement was found that 6 components were 1) study and set requirements development student quality 2) development student quality plan 3) teachers and personnel development 4) construction development student quality team 5) teaching and 6) direct tracking and assessment for student development, which all components appropriateness rated highest level.

2. The present conditions, it was found that as an overall the development student quality for national achievement were rated medium level. The desirable conditions, it was found that as an overall was rated at the highest level. When considering the Modified Priority Needs Index (PNImodified), it was found that the component with the highest score was direct tracking and assessment for student development.

3. Construction of the development student quality model for national achievement of Banhongwari (Nipattammaphorn Uphatham) school under the Sisaket primary Educational Service Area Office 2, it was found 4'T Model was synthesized which ; T1 : Target (set target development student quality), T2 : Training (teachers and personnel development for development student quality), T3 : Teaching (learning activity for development student quality) and T4 : Test (test for development activity student quality). Model appropriateness rated highest level.

4. The implementing results of the model, it was found that after the implementation of the development student quality model that as an overall the National Test (NT) and Ordinary National Education Test (O-NET) achievement 2559 academic year overall highest national level.

คำสำคัญ : รูปแบบการพัฒนา, คุณภาพผู้เรียน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ

Keywords : development Model, Student Quality, National Achievement.

บทนำ

การประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติเป็นกระบวนการสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา ซึ่งแบ่งการจัดการจัดสอบออกเป็น 2 ส่วน คือ การทดสอบระดับชาติ (National Test : NT) ดำเนินงานโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-NET) ดำเนินงานโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2558 : 1-3) ผลการประเมินระดับชาติที่ได้จะเป็นข้อมูลสำคัญที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ในการกำหนดนโยบาย กำหนดยุทธศาสตร์ แผนการศึกษาของชาติ ระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และระดับสถานศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2559 : 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นตัวบ่งชี้สำคัญที่สะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งที่ผ่านมาพบว่าถึงแม้ว่าคนไทยจะได้รับการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษาทุกช่วงวัย แต่ยังมีปัญหาด้านสติปัญญาและคุณภาพการศึกษา และยังได้พบว่าเด็กวัยเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าร้อยละ 50 และมาตรฐานความสามารถของผู้เรียนในเรื่องการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ และคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างต่ำ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2555 : 6-10)

โรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมราษฎร์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 มีผลการจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2558 ที่ผ่านมา พบว่า ผลการทดสอบวัดความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมทั้ง 3 ด้าน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 38.90 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสามารถด้านภาษา มีค่าคะแนนเฉลี่ย 14.40 ด้านความสามารถด้านคำนวณ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 10.30 และด้านความสามารถด้านเหตุผล มีค่าคะแนนเฉลี่ย 14.20 (โรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมราษฎร์อุปถัมภ์). (2559ข : 1-2)

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test : O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมทั้ง 5 กลุ่มสาระ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 44.96 เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระ พบว่า กลุ่มสาระภาษาไทย มีค่าคะแนนเฉลี่ย 48.04 กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 48.57 กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 44.61 กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีค่าคะแนนเฉลี่ย 49.29 และกลุ่มสาระภาษาอังกฤษ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 34.29 (โรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมาภรณ์อุปถัมภ์). 2559ก : 5-12) ซึ่งจากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบระดับชาติจะเห็นได้ว่านักเรียนทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ หรือปานกลาง ซึ่งยังไม่เป็นที่พอใจเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาได้มีความตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเฉพาะการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (National Test : NT และ Ordinary National Education Test : O-NET) ด้วยในปัจจุบันหน่วยงานต้นสังกัดและสังคมได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมาภรณ์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 เพื่อให้ได้และมีรูปแบบที่โรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมาภรณ์อุปถัมภ์) และสถานศึกษาอื่นทั่วไปสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (National Test : NT และ Ordinary National Education Test : O-NET) ให้สูงขึ้นอย่างยั่งยืนในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2
3. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมาภรณ์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2
4. เพื่อทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมาภรณ์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 ระยะ ซึ่งในแต่ละระยะมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาและสังเคราะห์องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นการศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121) และหาความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวานิช. 2550 : 275-276) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนละ 3 คน จากโรงเรียน 12 แห่ง ในอำเภอเมืองจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ระยะที่ 3 สร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมาภรณ์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดยการศึกษาข้อมูลจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558 สูงสุด จำนวน 4 โรงเรียนโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 แล้วนำมาประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการวิจัย

ในระยะที่ 1-2 สังเคราะห์กำหนดโครงสร้างหรือองค์ประกอบร่างรูปแบบขึ้น จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบพิจารณาและประเมินความเหมาะสม (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121) ของรูปแบบแล้วพัฒนารูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปทดลองใช้

ระยะที่ 4 ทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมมาภรณ์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดยนำรูปแบบไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร จำนวน 11 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 9 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 คน โรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมมาภรณ์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ซึ่งได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง รวมกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 28 คน ในช่วงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2559 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2560

สรุปผลการวิจัย

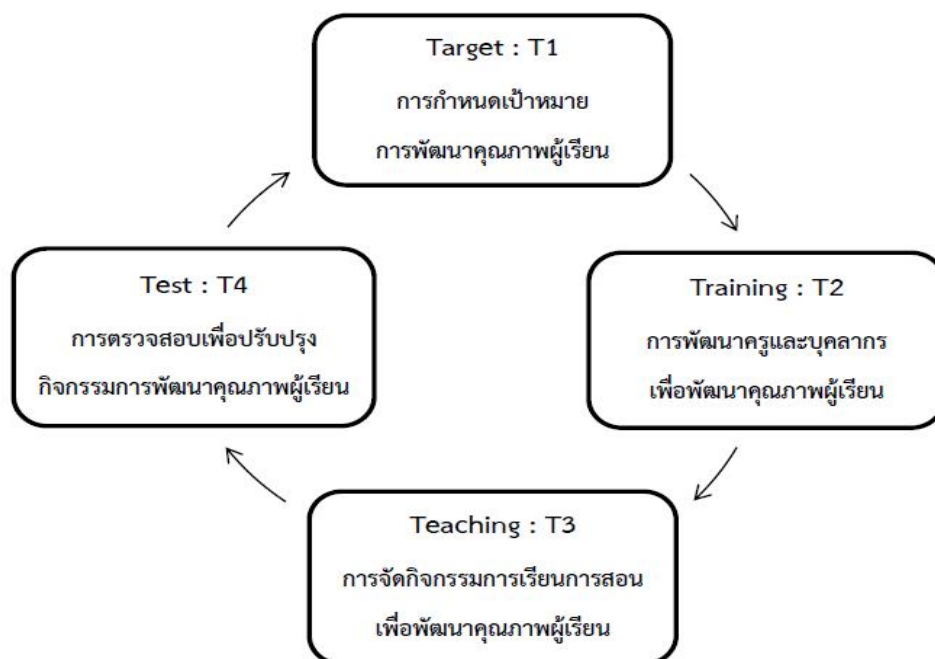
1. องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ มี 6 องค์ประกอบ คือ (1) การ ศึกษา และกำหนดความต้องการการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (2) การวางแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (3) การพัฒนาครูและบุคลากร (4) การสร้างทีมงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (5) การจัดการเรียนการสอน และ (6) การกำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งทั้ง 6 องค์ประกอบมีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด องค์ประกอบที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การกำกับ ติดตามและประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2

ที่	องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1	การศึกษาและกำหนดความต้องการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	2.84	0.30	ปานกลาง	4.69	0.42	มากที่สุด	0.65	5
2	การวางแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	2.89	0.18	ปานกลาง	4.69	0.42	มากที่สุด	0.62	6
3	การพัฒนาครูและบุคลากร	2.83	0.26	ปานกลาง	4.72	0.37	มากที่สุด	0.67	4
4	การสร้างทีมงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	2.83	0.26	ปานกลาง	4.79	0.34	มากที่สุด	0.69	3
5	การจัดการเรียนการสอน	2.77	0.29	ปานกลาง	4.78	0.36	มากที่สุด	0.73	2
6	การกำกับ ติดตามและประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	2.73	0.24	ปานกลาง	4.74	0.36	มากที่สุด	0.74	1
	โดยรวม	2.81	0.24	ปานกลาง	4.74	0.37	มากที่สุด	0.69	

3. รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมมาภรณ์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 คือ รูปแบบ 4T Model ประกอบด้วย T1 (Target) การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน T2 (Training) การพัฒนาครูและบุคลากรเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน T3 (Teaching) การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ T4 (Test) การตรวจสอบเพื่อปรับปรุงกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งรูปแบบมีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ปรากฏดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมมาภรณ์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 (4'T Model)

4. ผลการใช้รูปแบบ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (National Test : NT) และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (Ordinary National Education Test : O-NET) ปีการศึกษา 2559 โดยรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ ปรากฏดังตารางที่ 2 - 3

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (National Test : NT)

ที่	ความสามารถที่สอบ	ปีการศึกษา/ค่าคะแนนเฉลี่ย		ผลต่าง
		2558	2559	
1	ด้านภาษา (Literacy)	41.14	54.76**	13.62
2	ด้านคำนวณ (Numeracy)	29.43	38.57**	9.14
3	ด้านเหตุผล (Reasoning Abilities)	40.57	61.90**	21.33
	โดยรวมทั้ง 3 ด้าน	37.05	51.74**	14.69

** หมายถึง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (Ordinary National Education Test : O-NET)

ที่	วิชาที่สอบ	ปีการศึกษา/ค่าคะแนนเฉลี่ย		ผลต่าง
		2558	2559	
1	ภาษาไทย (61)	48.04	57.03**	8.99
2	คณิตศาสตร์ (64)	48.57	49.44**	0.87
3	วิทยาศาสตร์ (65)	44.61	41.56**	-3.05
4	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (62)	49.29	47.22**	-2.07
5	ภาษาอังกฤษ (63)	34.29	28.06	-6.23
	โดยรวมทั้ง 5 วิชา	44.96	44.66**	-0.30

** หมายถึง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาขององค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ พบว่า มี 6 องค์ประกอบ คือ (1) การศึกษาและกำหนดความต้องการการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (2) การวางแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (3) การพัฒนาครูและบุคลากร (4) การสร้างทีมงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (5) การจัดการเรียนการสอน และ (6) การกำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับสุริยงค์ ชวนขยัน (2548 : 19-21) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษามีอยู่ 6 ระยะ คือ (1) การศึกษาความต้องการคุณภาพของผู้เรียน/ผู้เกี่ยวข้อง (2) การฝึกอบรม การสร้างทีม และการสื่อสารของบุคลากรในองค์กร (3) การวางแผนคุณภาพ (4) กระบวนการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (5) การประเมินผลรวบยอด การตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติ และ (6) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 (อำเภอเมืองจันทร์) ยังขาดรูปแบบที่เหมาะสมจึงไม่สามารถดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร แต่สภาพที่พึงประสงค์ในอนาคตโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 (อำเภอเมืองจันทร์) ก็มีความต้องการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งโดยรวมและรายองค์ประกอบ เมื่อพิจารณาตามค่าความต้องการจำเป็น พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การกำกับ ติดตามและประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนขาดการกำกับ ติดตามและประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จึงส่งผลต่อคุณภาพการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนและการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้อยประสิทธิภาพลง ซึ่งสอดคล้องกับประหยัด อนุศิลป์ (ม.ป.ป. : 1504) ที่กล่าวว่า การกำกับ ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนประหยัด อินแปง (2556 : 57-59) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า ปัญหาในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ครูมีปัญหาและความต้องการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมารณอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าสอดคล้องกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยมีขั้นตอนสำคัญอยู่ 4 ขั้นตอน คือ (1) การกำหนดเป้าหมายการพัฒนา (2) การเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่จะดำเนินกิจกรรมการพัฒนา (3) การดำเนินกิจกรรมการพัฒนา (4) การตรวจสอบและประเมินผลเพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับประพุดิพันธ์ ขวลิ (2553 : 89-90) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน พบว่า การดำเนินงานยกระดับผลสัมฤทธิ์ มี 4 ขั้นตอน คือ (1) การวางแผน (2) การปฏิบัติตามแผน (3) การตรวจสอบประเมินผล และ (4) การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน ส่วนวิสิทธิ์ศักดิ์ ชัยเกิด (2559 : 327-328) ได้ทำวิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดการ

เครือข่ายความร่วมมือเพื่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบมี 4 กระบวนการ คือ 1) การสร้างข้อตกลงและร่วมวางแผน 2) การปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น 3) การทบทวนผลการดำเนินงาน และ 4) การประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งรูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการใช้รูปแบบ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 (National Test : NT) และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (Ordinary National Education Test : O-NET) ปีการศึกษา 2559 โดยรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมราษฎร์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 เป็นระบบมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจน โดยเริ่มต้นจากศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและปัจจัยเกี่ยวกับที่สำคัญจำเป็นเพื่อกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ประกอบกับโรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ ส่งผลให้ครูและบุคลากรทุกคนสามารถรวมตัวกันสร้างทีมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและดำเนินกิจกรรมอื่นๆ เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยโรงเรียนดำเนินการตรวจสอบติดตามและประเมินผลเพื่อพัฒนาการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมราษฎร์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 จึงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดสัมฤทธิ์ผลเป็นที่น่าพอใจในเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับจรูญ จีบบัง และคณะ (2555 : 65-66) ได้วิจัยรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบผลสำเร็จประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ คือ 1) การพัฒนาระบบวางแผนและการบริหารจัดการโดยจัดทำแผนปฏิบัติการอย่างเป็นระบบ 2) การพัฒนาระบบการเรียนการสอนและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 3) การเสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของโรงเรียน โดยสร้างทีมครูหมุนเวียนการสอนตามความรู้ความสามารถและความถนัด และ 4) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา โดยสร้างและพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองให้เข้มแข็งพร้อมที่จะเข้ามาช่วยเหลือโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สภาพปัจจุบันการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ในองค์ประกอบด้านการกำกับ ติดตามและประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รวมทั้งมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการกำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

1.2 รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมราษฎร์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ ทำการทดลองใช้เพียง 3 เดือน และมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียน จึงทำให้กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนยังไม่เกิดสัมฤทธิ์ผลครอบคลุมคุณภาพผู้เรียนในด้านอื่นๆ ดังนั้น หากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาจะนำรูปแบบนี้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านอื่นๆ ควรเพิ่มระยะเวลาในการทดลองใช้รูปแบบและกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพบริบทของโรงเรียนและกลุ่มเป้าหมาย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านอื่นๆ หรือให้ครอบคลุมคุณภาพผู้เรียนทุกด้านตามกรอบการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. เพื่อให้ได้รูปแบบหรือแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติหรือด้านอื่นๆ เพื่อให้สถานศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษาได้มีนวัตกรรมการบริหารที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพความต้องการจำเป็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ เพื่อช่วยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ตลอดจนบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำสารสนเทศจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้การวางแผนหรือจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรมและดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในอนาคตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จรูญ จับบัง และคณะ. (2555). “รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. 6 (2) : 59-72.
- บัญชา ศิริเรืองชัย. (2551). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของนักเรียนในโรงเรียนเขตตรวจราชการที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้นฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประพุดทิพันธ์ ขวลิ. (2553). การดำเนินงานยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายม่วงหวาน กุดน้ำใส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประหยัด อนุศิลป์. (ม.ป.ป.). “ผลของรูปแบบการบริหารสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2”. การประชุมวิชาการแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 9. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : http://researchconference.kps.ku.ac.th/article_9/pdf/o_edu04.pdf. [20 พฤศจิกายน 2560].
- ประหยัด อินแดง. (2556). ปัญหาและความต้องการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสังกัดเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จังหวัดอุดรธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- โรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมารณอุปถัมภ์). (2559ก). รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558. ศรีสะเกษ : โรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมารณอุปถัมภ์).
- _____. (2559ข). รายงานผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558. ศรีสะเกษ : โรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมารณอุปถัมภ์).
- วิสิทธิ์ศักดิ์ ชัยเกิด. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555). แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559). กรุงเทพฯ : พรินทวาทกราฟฟิค.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2558). ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ ปีการศึกษา 2557 บทสรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- _____. (2559). คู่มือการจัดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุริยงค์ ชวนขยัน. (2548). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาของสถาบันราชภัฏ : กรณี ศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต. ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น = Needs assessment research. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุดมสิน คันธภูมิ. (2558). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.